

ČERNÝ

DUBEN 1981

KALENDÁŘ

DOBROUŠKA

OBSAH

strana

Z dějin perzekuce — o Karlu Michlovi, zasloužilém umělci	1
Postava stále živá — o Magdaléně Novotné	4

NAŠE ZPRÁVY

Postavené byty v Dobrušce v letech 1976—1980	5
Jaro již fuká na dveře!	6
Střední odborné učiliště Adastu — pořadatel lyžařských závodů . .	6
Kolik korun utratili občané v našich prodejnách v roce 1980? . .	6
Poskytování služeb a oprav na rok 1981	7
Příjmy a výdaje MěstNV v Dobrušce v roce 1980	8
Rozpočet MěstNV v Dobrušce na rok 1981	8
Městská konference dobrušských komunistů	9
Oprava	9

SPOLEČENSKÁ KRONIKA 9

Z práce Klubu přátel Dobrušky a okolí Fresky K. Michla zachráněny .	11
Příprava městského muzea na turistickou sezónu	13
Zpráva o činnosti městské lidové knihovny v Dobrušce	13
Houslový virtuos Josef Herzig	14

ZK JAS ROH

Mohli jste vidět v ZK JAS ROH v únoru	15
Program Závodního klubu JAS ROH na duben 1981	16

TĚLOVÝCHOVA A SPORT

Sportovní kalendář na duben 1981	17
--	----

PANORAMATICKÉ KINO 70 DOBRUŠKA

Program KINA 70 na duben 1981	18
---	----

Z dějin perzekuce

Počátek třicátých let je charakteristický nástupem mezinárodního fašismu jako průvodního jevu světové hospodářské krize. Ve všech buržoazních státech vzrostl vliv mocenského a potlačovacího aparátu, zostříla se cenzura, byly upraveny předpisy pro státní zaměstnance. Tyto jevy, zasáhly naplno také učitelstvo, zvláště mladého učitele Michla, jenž od r. 1930 působil na pětitřídní obecné škole v Dobrušce.

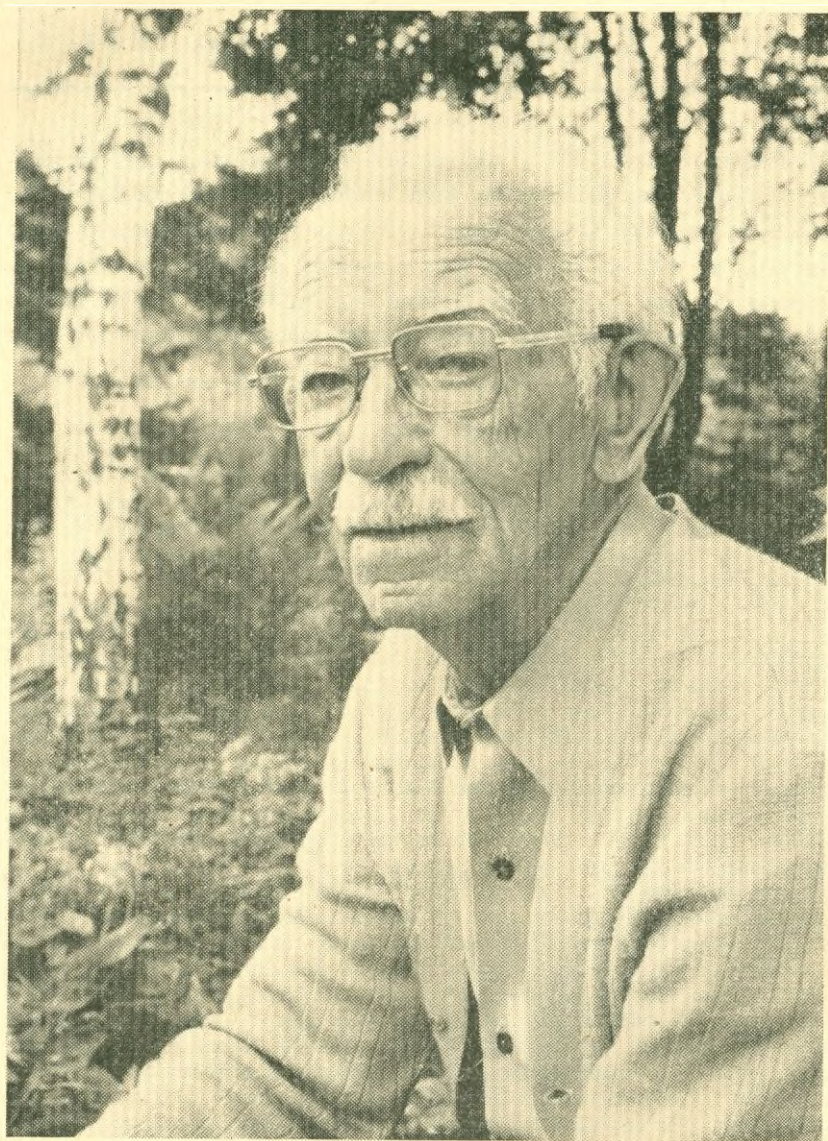
Karel Michl se narodil 1. ledna 1838 v obci Dobré u Dobrušky. Obecnou školu navštěvoval ve svém rodišti, do školy měšťanské chodil v Dobrušce. Ze třetího ročníku královéhradeckého učitelského ústavu byl odvelen a donucen bojovat za svou „širší vlast“ na rumunské frontě. Koncem roku 1918 se zúčastnil bojů na Slovensku, byl zajat a dvakrát odsouzen k smrti, před kterou jej zachránil zákrok dohodové mise.

Zvědavé oči dětí kounovské dvoutřídky si 1. února 1919 prohlížely nového učitele. Škola ožila novým ruchem, mladý učitel shromažďoval kolem sebe uvědomělejší občany a dorůstající mládež, obnovil divadelní činnost, našel čas na záchranu obecního archivu. Když se v roce 1923 uprázdnilo místo správce jednotřídní školy v Hlinném, přijímá je a o prázdninách se stěhuje do svého druhého pedagogického působiště. Školu, již věnoval většinu času, pozvedl v krátké době na vzornou. Mnoho času věnuje také práci politické, pomáhá zakládat místní organizaci KSČ, spolupracuje s Národopisným muzeem v Praze, pro které maluje a kreslí horský nábytek a chalupy v okolí. Chodbu školy vyzdobil nástěnnými malbami z námětů husitského revolučního hnutí (viz zprávu o záchraně fresek).

Škola se postupně stává střediskem veškeré osvětové práce. Politicky pracuje také v odborové organizaci učitelstva novoměstského okresu, sešklupuje kolem sebe učitele pokrokového smýšlení, s nimiž později zakládá Socialistické sdružení učitelů, jediné v severovýchodních Čechách.

Významnou složkou jeho činnosti se stává redakční a ediční práce. Stává se prvním šéfredaktorem nově založeného vlastivědného sborníku „Od kladského pomezí“ (vycházel v letech 1923—1939), jehož prvních pět ročníků rediguje a pomáhá tak vytvořit jeho pokrokovou koncepci a orientaci. Přednáší, pod pseudonymem „Textor“ (což značí Tkadlec) přispívá do Rudého práva, píše do Fučíkovy „Tvorby“, Nejedlého „Varu“ a jinam.

Po sedmiletém působení v Hlinném přechází do Dobrušky, kde v městském prostředí nově rozvíjí nejen politickou, ale i všestrannou kulturní činnost. Přistupuje k rozsáhlejší práci literární, spolupracuje na zřízení a instalaci dobrušského muzea (otevřeno v r. 1931), jehož se stává správcem a zapisovatelem muzejní komise, kreslí, dělá scénické výpravy pro dobrušské ochotnické divadlo a režiruje je.

Takový byl života běh K. Michla do roku 1933, kdy se okresní hejtman agrofašista dr. Srb rozhodl na základě zpráv donašečů k ostrému perzekučnímu zákroku.

DOKUMENTY

Věc:

Učitelé ve školním okrese v Novém Městě nad Metují — činnost
K č. 37 057 pres. ze dne 18. a 28. září 1933
Presidiu zemského úřadu v Praze.

Presidiu zemské školní rady podávám právě zprávu, týkající se učitele K. Michla, doloženou spisy příslušných protokolů.

Učitel Karel Michl byl důvodně podezřelý z členství v ilegální organizaci, neboť sem bylo okresním úřadem v Náchodě sděleno, že v nalezeném seznamu členů ilegální organizace „Levé fronty“ jest zapsán. Karel Michl byl již před léty označován jako podezřelý z šíření komunistických ideí, a ježto spolek „Levá fronta“ ani ve zdejších ani v sousedním okrese Náchodském není podle zákona utvořen, byl učitel Michl podezřelý z přestupku spolkového zákona. Speciečně jako učitel byl podezřelý z činnosti podle § 2 odst. 1 zákona ze dne 12. července 1933 č. 56 Sb. z. a n., a dále z účasti na pořádání komunistických přednášek, spojení s komunistou Hončlem z Dobrušky. Poslední komunistické schůze Dr. Šmerala se také zúčastnil.

Kladný výsledek prohlídky spočíval u K. Michla v tom, že bylo zjištěno, že skutečně jest členem „Levé fronty“ a že byl nalezen členem jiných komunistických organizací, o čemž byly nalezeny u něho doklady „Svaz přátel SSSR“ a „Rudé pomoci“; kupoval lístky na podporu dělnické delegace do Ruska. Ze zabavené korespondence vysvitá, že byl v písemném styku s komunisty a předáky této strany (dopisy komunistického poslance Hakena), zajímal se o možnosti aktivní činnosti v Sovětském Rusku, měl vnikati do spolků a korporací učitelských a jiných tajně a nenápadně.

U komunisty Hončla nalezeny byly rovněž doklady jeho členství v komunistických organizacích a o tom, že komunistické akce poslední doby podporoval organizačně a finančně.

K provedení prohlídek u obou shora jmenovaných byl vydán písemný úřední příkaz ze dne 9. září 1933. Prohlídka byla provedena obvyklým způsobem podle zákonných předpisů a pokud se týče postupu orgánů prohlídku provádějících i postupu dalšího vyšetřování, nebylo ničeho závadného.

Pokud jde zvláště o výkon prohlídky u uč. Michla, odkazují k relaci vrch. komisaře polit. správy, který byl provedením prohlídky pověřen; opis relace připojuji. Veškerý materiál, týkající se prohlídky u uč. Michla, bude připojen k udání, jež bude předloženo disciplinár. komisi zem. škol. rady.

Konečně podotýkám, že, jak svědčí o tom připojená relace četnické stanice v Dobrušce ze dne 20. září 1933, pořádána jest v Dobrušce kruhem osobních přátel uč. Michla podpisová akce, která má čelit případným následkům, jež by učitele toho po skončení vyšetřování pro jeho působení stihly. Dle důvěrného sdělení měl tuto akci vyvolati příslušník strany komunistické, holič Zelinger z Dobrušky. Z toho jest nejlépe viděti, jak tajně a skrytě uč. Michl pracoval a jaký měl vliv na učitele a nesourodou veřejnost.

Redakčně připravil (Pt)

Dokončení příště

Postava stále živá

Mezi základní díla naší literatury patří bezesporu „Babička“ Boženy Němcové. Tato překrásná kniha vznikla v letech 1853–1854, v době spisovatelčina hmotného i duševního strádání po smrti syna Hynka, ve kterého Němcová skládala velké naděje. Poprvé vychází v roce 1855 u známého nakladatele Pospíšila. Autorka ve svém díle vytvořila obraz venkovského života na počátku 19. století, vykreslila prostého dělného člověka s jeho zvyky a obyčeji, které se pojily k jednotlivým ročním obdobím. Představitelkou tohoto života a hlavní postavou knihy je prostá a moudrá babička, která si svou životní filozofií, pracovitostí a láskou k lidem získává srdce všech sousedů, i představitelky panstva kněžny Kateřiny Zaháňské. Předlohou této postavy byla Boženě Němcové Magdaléna Novotná, babička z matčiny strany, jejímž příjezdem na Staré bělidlo kniha začíná a smrtí končí. Jaké byly skutečné osudy této prosté ženy?

Narodila se r. 1770 v Křovicích v čp. 22 jako jedno ze sedmi dětí tesaře Jana Čudy a jeho manželky Marie. Otec záhy umírá a matka zůstává se svými dětmi, mezi nimi i s maličkou Magdalénou, zcela sama. A tehdy se pravděpodobně Magdaléna seznamuje se svým budoucím manželem Jiřím Novotným, který je také sirotek a přichází do Křovic k svému strýci z nedaleké Dobrušky z čp. 127. Asi v roce 1787 se osudy Jiřího a Magdalény rozdělují, neboť Jiří odchází za prací jako vyučený tkadlec do Kladska. Krátce se pak objevuje doma, opět se ztratí ve světě, ale v roce 1791 se vrací, aby ušel verbování do pruské armády.

Avšak ani v Čechách není klid, Josef II. se zaplétá do války s Tureckem, a když v roce 1790 umírá, šíří se venkovem zpráva o tom, že jeho reformy budou opět odvolány. A tak Jiří Novotný opět prchá do Kladska, kde se setkává s pruskými verbíři. Za ním pak odchází i Magdaléna Čudová.

Dne 5. února 1792 jsou pak v Kladsku oddáni. Jiřímu Novotnému, který se mezitím stal mušketyřem pruské armády, je 29 let, jeho manželce 22 let. Na počátku roku 1794 se jim narodí syn Karel Kašpar. V létě toho roku vytáhne pluk, ve kterém Jiří Novotný sloužil, do boje proti polské armádě (po druhém dělení Polska) a hned v první srážce je Jiří těžce raněn a posléze jako invalida z armády propuštěn. Rodina pak žije v Kladsku a žije se tkalcovstvím. Postupně se rozroste o pět dětí, z nichž některé brzy umírají. Dne 17. 5. 1805 umírá také Jiří Novotný, snad na následky zranění, které utrpěl před více než deseti lety. Teprve po jeho smrti se narodí Magdaléně Novotné dcera, která se později stane matkou Boženy Němcové, a je zobrazena v její knize jako paní Prošková.

R. 1807 se vrací Magdaléna Novotná se svými dětmi do Čech. V rodném kraji v podhůří Orlických hor pak vychovává své děti, které postupně odcházejí z domova — syn Karel Kašpar do učení, dcery Johana a Tereza do služby, také do Vídně.

Když se dcera Tereza, provdaná Panklová, usadí se svým manželem, který sloužil u kněžny Kateřiny Zaháňské v Ratibořicích, pozve sem i svou matku, jež se přestěhuje asi v roce 1825. A tehdy se setkává babička se svou vnučkou Barunkou.

Přibližně v téže době nastupuje službu v Ratibořicích také její starší dcera Johanka. Magdaléna Novotná u své dcery Terezie v Ratibořicích neumírá. Odstěhuje se později ke své dceři Johance, s ní pak z Ratibořic do Dobrušky a odtud do Vídně, kde 27. března roku 1841 její život končí.

Magdaléna Novotná tedy zemřela před stočtyřiceti lety. Literární postava babičky však žije stále a bude i nadále okouzlovat čtenáře svou prostou, ale zdravou filozofií pracujícího člověka. A nic na tom nezmění ani fakt, že „báseň“ Boženy Němcové se leckdy liší od skutečnosti. V očích čtenáře nemůže snížit hodnotu knihy ani to, že skutečné osudy babiččiny se liší od románových, že Mančinka ze mlýna si nevezme hodného, leč chudého mládka ze mlýna, avšak bohatého mlynáře Toberného z Mastů a že umírá tragickou smrtí. Svůj věčný sen spí v polozapomenutém již hrobě u zdi hřbitova v Bílém Újezdě.

Němcová tedy nepřebírá pouze vzpomínky na své mládí, ale přetváří je a doplňuje o vlastní zkušenosti a v duchu svého uměleckého záměru. Prostá žena Magdaléna Novotná však zůstává prvotním impulsem, který autorku vedl k napsání „Babičky“, a proto i tento článek chce připomenout výročí jejího úmrtí, připadajícího na měsíc březen.

● Naše zprávy

Postavené byty v Dobrušce v letech 1976—1980

V roce:	Družstevní byty:	Státní výstavba:	Individ. výstavba:
1976	42	168	10
1977	48	90	11
1978	16	—	15
1979	32	—	10
1980	—	—	20
Celkem	138	259	66

Jaro již tlučá na dveře!

V jakém prostředí budeme letos žít ve vnitřním městě i v jeho okrajových částech, to záleží především na nás samých. S oblibou všichni mluvíme o životním prostředí, čistých ulicích, zdravé zeleni, hezkých dětských hřištích, opravených omítkách i dopravní kázní. Je čas, abychom nečekali na jarní směny a na výzvy občanských výborů, ale sami se pustili do úprav prostředí v okolí svých domků a bytů. Dubnové národní směny, které bude organizovat náš národní výbor a občanské výbory, by měly péči občanů o hezké životní prostředí jen dokončit. Sami víte, jak přibývají obci starosti pořádek a čistotu udržet, jak samovolně rostou divoké skládky i ve středu města, kolik řidičů si myje svoje vozy v ulicích a jak někteří neukáznění občané svévolně ničí zeleň a dělají nám nepořádek. Pohléděme si okolí svého bydlení také sami! Potom budeme mít všichni společnou radost, že se nám v Dobrušce užitečná práce opět podařila.

Střední odborné učiliště Adastu—pořadatel lyžařských závodů

Stalo se již tradicí, že odborné učiliště v Dobrušce je pořadatelem lyžařských přeborů v rámci akce generálního ředitelství Závodů všeobecného strojírenství v Brně. I letos se tyto přebory konaly v Deštném v Orlických horách. Učni našeho učiliště se umístili takto:

V obřím slalomu mladšího dorostu byl první V. Bartoš a druhý J. Kolář.

V obřím slalomu staršího dorostu byl první Zd. Bachura a třetí J. Šlitr. Ve speciálním slalomu v obou kategoriích získali naši učni první a druhé místo [Bartoš, Kolář, Ježek, Šlitr]. V běhu na lyžích to bylo jedno druhé a jedno třetí místo, ve štafetách také jedno druhé a jedno třetí. Zahájení i ukončení přeborů se konalo za účasti pracovníků GR ZVS a Adastu v Dobrušce. K důstojnému průběhu přispěla i chata Eltonu a hotel Orlice i s. Václav Beznoska, který vytyčil sjezdové tratě.

Kolik korun utratili občané v našich prodejnách v roce 1980?

V prodejnách Potravin celkem	36,649.000 Kčs
(z toho v prodejnách masa 12,600.000 Kčs)	
V prodejnách Jednoty	17,446.000 Kčs
V obou bufetech	4,318.000 Kčs
V prodejně zeleniny	2,316.000 Kčs
V prodejnách textilu	17,520.000 Kčs
V prodejnách oděvů	6,744.000 Kčs
V prodejnách drobného spotřebního zboží	4,143.000 Kčs
V prodejnách domácích potřeb	15,897.000 Kčs
Obuv	4,482.000 Kčs
Nábytek	4,874.000 Kčs
Klenoty	1,574.000 Kčs
Kniha	855.000 Kčs
Vkus	563.000 Kčs
Květena a broušené sklo	2,830.000 Kčs
Mototechna	3,578.000 Kčs
Drogerie	1,650.000 Kčs
Benzína (benzínová pumpa)	18,491.000 Kčs

Celkem téměř 144 miliónů korun.

Prodejnami, které dosahují ročního obrátu přes 10 miliónů korun, jsou

Potraviný na náměstí, Masna, prodejna Jednoty, prodejna Textilu
[kobereců a zboží kusového], Benzína.

Přes 5 miliónů tržeb dosahují ročně i další spádové prodejny:

Oděvy, Železářství, Elektra, Nábytek.

Výše obrátů a frekvence v prodejnách opravňuje národní výbor, aby u spádových prodejen požadoval jejich další rozšíření a modernizaci. Dobrá obchodní síť a kvalitní služby, to je základ spokojenosti občanů a jeden z předpokladů rostoucí životní úrovně. Jistě se postupně zlepší i zásobování v těch druzích zboží, kterého je nedostatek, a to především u základních životních potřeb.

Poskytování služeb a oprav na rok 1981

povolila komise finanční a plánovací MěstNV v Dobrušce podle zásad čísla 20/1965 Sb. těmto občanům:

<i>Jméno</i>	<i>Bydliště</i>	<i>Profese</i>
Václav Bílek	Chábory 8	malíř
Antonín Forejtek	Podbřezí 32	klempíř
Marie Kočí	Dobruška 733	švadlena
Karel Koutský	Pulice 81	krejčí
Václav Mach	Lhota 25	holič
Václav Mervart	Dobruška 808	přídavač
Jindřich Poláček	Dobruška 672	natěrač
Jaroslav Ruml	Dobruška 98	opravy šicích strojů
Václav Rydl	Lhota 42	truhlář
E. Salvenderová	Dobruška 259	švadlena
Antonín Suk	Dobruška 748	malíř
Karel Ungrád	Dobruška 703	hrobař
Růžena Urbánková	Dobruška 733	švadlena
Vítězslav Vrátný	Dobruška 719	instalatér
Jindřich Šváb	Dobruška 596	pokrývač

Tito občané mohou vykonávat své profese v Dobrušce a sloučených obcích (Běstviny, Domašín, Chábory, Křovice, Lhota Netřeba, Mělčany, Podbřezí, Pulice, Spáleniště).

Další zájemci o toto povolení se mohou o podmínkách informovat na plánovacím a finančním odboru MěstNV v Dobrušce, každé úterý a čtvrtek od 8—12 a od 13—18 hodin.

Příjmy a výdaje MěstNV v Dobrušce v roce 1980

	<i>Příjmy:</i>	<i>Vydání:</i>
Daně a poplatky	356.709,—	
Školství	1,443.539,—	2,982.100,—
Jesle	61.344,—	217.998,—
Kino 70	608.845,—	680.053,—
Správa	40.114,—	890.880,—
Místní hospodářství	92.789,—	1,667.820,—
Doplňkové příjmy	143.001,—	
Fond rezerv a rozvoje	1,239.124,—	
Ze sdružených prostředků	790.000,—	
Globální dotace	3,162.500,—	
Účelové prostředky	2,310.024,—	
Komunikace, kanalizace		276.246,—
Kultura (muzeum, knihovna atd.)		180.080,—
Sociální věci		187.361,—
Investiční a ostatní akce „Z“		1,587.124,—
Ostatní		76.152,—
Do fondu rezerv a rozvoje		1,502.175,—
Celkem	10,247.989,—	10,247.989,—

Rozpočet MěstNV v Dobrušce na rok 1981

	<i>Příjmy:</i>	<i>Vydání:</i>
Daně a poplatky	341.000,—	
Školství	1,475.000,—	2,341.000,—
Jesle	60.000,—	363.000,—
Kino 70	700.000,—	757.000,—
Správa	25.000,—	798.000,—
Místní hospodářství včetně krytého bazénu	400.000,—	1,562.000,—
Doplňkové příjmy	24.000,—	
Převod z fondu rezerv	850.000,—	
Globální dotace	3,354.000,—	
Komunikace, kanalizace		205.000,—
Kultura (muzeum, knihovna atd.)		194.000,—
Sociální péče		207.000,—
Akce „Z“		795.000,—
Ostatní příjmy a vydání	3.000,—	10.000,—
Celkem	7,232.000,—	7,232.000,—

Městská konference dobroušských komunistů

se konala v sobotu 7. února za účasti tajemníka krajského výboru KSČ s. A. Novotného a vedoucího tajemníka OV KSČ s. O. Valtý. Hlavní zprávu přednesl předseda městského výboru KSČ v Dobrušce s. Jar. Dubánek. Při hodnocení dobrých výsledků nechyběla ani kritická slova. V práci dobroušti komunisté do dalších let zaměří na vyšší efektivnost a hospodárnost v hospodářské činnosti, na ideologickou práci se členy v základních organizacích. Bude pokračováno v péči o uliční organizace i o činnost komunistů v organizacích Národní fronty a v orgánech národního výboru. Přijatá usnesení jsou náročná a vyjadřují potřeby celého města do příštích let.

Oprava

V březnovém KK na str. 11 v článku „Důchodci — přijďte mezi nás“, došlo v třetím řádku k omylu. Prvním předsedou klubu důchodců nebyl Josef Drejsl, ale Bedřich Štěpán. S. Drejsl byl ve výboru klubu jednatelem. Soudruh B. Štěpán byl v roce 1961 ustanoven za předsedu klubu radou MěstNV a tuto funkci vykonával obětavě 17 let. Za práci byl výborem klubu zvolen čestným předsedou.

● Společenská kronika

Blahopřejeme k významnému životnímu jubileu

91 let	Anežka Čiháčková, Podbřezí 66	nar. 24. 4. 1890
86 let	Anna Hrnčířová, Dobruška 671	29. 4. 1895
85 let	Marie Kubínová, Dobruška 614	3. 4. 1896
	Václav Kvasnička, Dobruška — Pulice 33	10. 4. 1896
	Julie Jirásková, Dobruška 656	26. 4. 1896
	Anežka Kovářová, Dobruška 367	30. 4. 1896
84 let	Marie Hrnčířová, Dobruška 291	5. 4. 1897
	Rudolf Oubrecht, Dobruška — Pulice 86	6. 4. 1897
	Božena Hodovalová, Dobruška — Křovice 10	16. 4. 1897
	Božena Forejtková, Dobruška 624	24. 4. 1897
83 let	Marie Jarošová, Dobruška — Chábory 30	22. 4. 1898
	Anna Čiháčková, Podbřezí — Lhota 70	28. 4. 1898
82 let	František Šolín, Podbřezí 24	1. 4. 1899

81 let	Božena Lejsková, Dobruška 47	23. 4. 1900
	Jaroslav Votroubek, Domašín — Spáleníště 11	26. 4. 1900
80 let	Zdenka Hovádová, Dobruška 265	4. 4. 1901
	Anna Kupková, Podbřezí — Chábory 6	25. 4. 1901
75 let	Blažena Bělinová, Dobruška 10	7. 4. 1906
	Jaroslav Moravec, Dobruška 189	16. 4. 1906
	Ludmila Jiránková, Dobruška 545	18. 4. 1906
	Ján Petr, Domašín — Spáleníště 47	24. 4. 1906
	Milada Kupková, Dobruška 861	28. 4. 1906
70 let	Jaroslav Mervart, Dobruška — Pulice 117	15. 4. 1911
	Marie Nováková, Dobruška 860	21. 4. 1911
	Julie Suková, Dobruška 318	24. 4. 1911
	Božena Horáková, Dobruška 215	27. 4. 1911

Blahopřejeme

manželům Rudolfu a Anně Oubrechtovým z Dobrušky — Pulic čp. 86
k 60. výročí sňatku — diamantové svatbě.

Sňatek uzavřeli

Josef Janeček, Kvasiny 247 — Hana Hladíková, Dobruška 808
Josef Poláček, Dobruška 869 — Alena Ježková, Dobruška 869
Miloš Killar, Opočno 312 — Alena Fialová, Dobruška 877
Petr Vašátko, Černčice 32 — Lenka Rexová, Dobruška 861
Robert Daniš, Dobruška 49 — Alžběta Pukiová, Nové Město n. M.
Josef Malijovský, Borohrádek 133 — Irena Farská, Dobruška 812

Vítáme do života narozené děti

Jitku Novotnou, V zahradách 190	nar. 26. 11. 1980
Pavla Hrudíka, Dobruška 445	27. 1. 1981
Evu Novotnou, Podbřezí 80	2. 2. 1981
Jiřího Čtvrtečku, Dobruška — Domašín 101	6. 2. 1981
Marcelu Hrnčířovou, Dobruška 776	13. 2. 1981
Věru Sýkorovou, Dobruška 674	16. 2. 1981
Gabrielu Malou, Dobruška 817	17. 2. 1981
Josefa Novotného, Dobruška 739	19. 2. 1981
Ivanu Horákovou, Dobruška 591	20. 2. 1981
Lenku Novotnou, Dobruška 761	23. 2. 1981
Bedřicha Tichého, Dobruška 866	24. 2. 1981
Zdeňka Němce, Dobruška 140	27. 2. 1981

Loučíme se se zemřelými spoluobčany

Marif Brutarovou, Podbřezí — Lhota 53	29. 11. 1891
Ludvíkem Slavíkem, Val — Chlistov 13	26. 8. 1922
Anežkou Kárníkovou, Dobré 32 — dř. Dška 641	20. 1. 1899
Věrou Pavlíčkovou, Dobruška 388	12. 6. 1943
Václavem Dachsem, Dobruška 722	23. 4. 1911
Albínou Novotnou, Dobruška 176	1. 2. 1911
Ludmilou Morávkovou, Dobruška 638	15. 11. 1909
Marif Frintovou,	
posledně v domově důchodců v Rokytnici v O. h.	3. 7. 1888
Matyldou Mádrovou, Dobruška 114	22. 10. 1889

Z práce klubu přátel Dobrušky a okolí

Fresky Karla Michla zachráněny

Péči Klubu přátel Dobrušky a okolí, za finančního přispění odboru kultury ONV v Rychnově n. Kn., byla v závěru minulého roku provedena restaurace fresek zasloužilého umělce Karla Michla v budově bývalé školy v Hlinném u Dobrého v Orlických horách.

Na dnešní školu, již se stal správcem, nastoupil tehdy mladý učitel K. Michl v roce 1923. Práci na rozměrných freskách — kopiích díla M. Alše (M. J. Hus z r. 1899, největší 5x2 m velký Útok husitské jízdy z r. 1900 a Jménem Páně — Jan Žižka z Kalicha z r. 1908) se věnoval po celé prázdniny roku 1924, kdy je také dokončil.

Již počátkem třicátých let, po odchodu K. Michla z Hlinného do Dobrušky, nenašla takto umělecky pojatá výzdoba školní budovy u některých místních představitelů pochopení. Dobrušský silvestrovský časopis „Hara-kiri“ z roku 1930 přinesl Michlův příspěvek „Mistr Jan Hus a Jan Žižka po druhé odsouzení k smrti“. Píše se zde: „Farním úřadem v D. (dobrém) byli M. J. Hus a Jan Žižka odsouzeni po druhé k smrti, tentokrát zabílením na školní zdi školy v H. (hlinném). Rozsudek byl předložen starostovi obce, který v zastoupení císaře Zikmunda měl trest provést. Bohužel, okresní škol. výbor zakročil, rozsudek zrušil a zařídil, aby p. starosta ostudu na nějaký čas odložil...“

Jestliže fresky unikly zničení v období první repuliky jen o vlásek, byly značně poškozeny necitlivými zásahy při zavádění a úpravách elektroinstalace ve čtyřicátých a šedesátých letech. Také téměř šedesátiletý zub času zahlodal. Byl proto nejvyšší čas dnes již časem znehodnocené dílo zachránit. Zdařilé restaurování fresek (malba do vápenné omítky) provedla prom. ped. Jana Fryčová, vedoucí výtvarného oboru LŠU v Kostelci n. Orl.

S výběrem z grafického a malířského díla této mladé talentované výtvarnice se budeme moci seznámit letos v červnu, kdy ZK JAS ROH uspořádá její již třináctou samostatnou výstavu. Zde spatříme i fotodokumentaci z průběhu restauračních prací v Hlinném.

Josef Ptáček
člen představenstva KPDO

Příprava městského muzea na turistickou sezónu

V roce 1980 navštívili expozice dobrušského muzea celkem 28.302 návštěvníci, což je o 4.630 více, než v roce 1979. Na letošní turistickou sezónu jsou pro zájemce o naše město přichystány suvenýry (knihy, brožury, pohledy, fotografie, odznaky a záložky) v celkové hodnotě 158.700,— Kčs. Dobrušské bibliofily jistě potěší regionální publikace autorů „Sborník z historie města Dobrušky 1320—1980“, který vydá městské muzeum v letošním roce jako druhé číslo edice regionálních prací a který je věnován 660. výročí první písemné památky o Dobrušce jako městě a 60. výročí založení KSČ. V době turistické sezóny budou otevřeny tyto expozice: domek F. L. Věka, expozice A. Beera a dělnického hnutí v I. patře historické radnice — spojené s výstupem na věž, expozice akademické malířky Věry Jičínské, kde dojde k částečné reinstalaci obrazů a světnička Radima Drejsla. Expozice muzea v hlavní budově na Šubertově náměstí budou pro havarijní stav objektu nadále i v tomto roce uzavřeny.

Zpráva o činnosti MěstLK v Dobrušce

V roce 1980 došlo v knihovně k několika změnám. Půjčovna pro dospělé čtenáře byla v polovině roku vymalována a vybavena novými regály (díky okresní knihovně v Rychnově n. Kn.) čímž byl značně rozšířen volný výběr knih. Nové uspořádání fondu je i přehlednější. Tato skutečnost měla vliv i na počet výpůjček. Koncem září jsme vykazovaly o 2 500 výpůjček více než ve stejnou dobu v roce 1979. Potom ale došlo ke zlomu. Z technických důvodů muselo být uzavřeno oddělení pro děti do 15 let. Stalo se tak koncem září, tedy na začátku nového školního roku, kdy i pro knihovnu začíná sezóna. Služby pro děti musely být omezeny na vracení již vypůjčených knih v oddělení pro dospělé. Výsledkem bylo to, že velice slibný rok skončil neslavně. V počtu výpůjček jsme „sklouzly“ — půjčilo se téměř o 700 knih a časopisů méně než v roce 1979 (37 664 výpůjček).

Nejhorší je, že uvedená situace nebyla dosud vyřešena a knihovna pro děti „stojí“ již půl roku. Toto dlouhodobé uzavření bude mít negativní vliv na další rok (opět značné snížení výpůjček) a ztrátu většiny dětských čtenářů, což ovlivní i celkový počet čtenářů, který v roce 1980 dosáhl velmi pěkného čísla 1234.

Houslový virtuos JOSEF HERZIG

Před 135 léty — 5. a 13. dubna 1846 dával na žádost některých milovníků hudby v „dobrušském divadle“ koncert houslový virtuos Josef Herzig. Svědectví o tomto koncertu podává P. Josef Roštlapil v Květech z 23. dubna 1846. Uvádí Josefa Herziga jako krajana, vyjmenovává program koncertu, dosvědčuje, že jmenovaný je mistrem svého umění a poznamenává, že vybídl Herziga k vypsání některých nápěvů národních písní, které by poslouchaly za témata budoucích skladeb.

Kdo byl Josef Herzig, o jehož koncertech vychází jen v Květech z roku 1846 několik pochvalných zpráv?

Pocházel z Bystrého u Dobrušky, kde se narodil 15. srpna 1807 (nikoli 1804, 1805 či 1806, jak uvádějí některé prameny) v rodině šenkýře. Dědeček byl bysterským kantorem.

Kolem roku 1820 odchází mladý Herzig na vídeňskou konzervatoř, kde studuje šest let hru na housle u vynikajícího Böhma, a v mistrovské hře se později zdokonaluje u uznávaného komorního virtuosa Josefa Maysedera. Ve Vídni se přátelí s o rok starším, dnes již legendárním, Josefem Slavíkem. Z dobových zpráv se dovídáme, že ve Vídni pořádá houslové koncerty, je znamenitým klavíristou, stává se učitelem hudby a horlivě skládá.

V roce 1843 bychom ho zastihli na Moravě, později v Pruském Slezsku. Na počátku roku 1846 se zaměřuje na severovýchodní Čechy, kde svými koncerty posiluje činnost vlasteneckých spolků i v menších městech (Náchod, Hradec Králové, Dobruška, Česká Skalice, Josefov, Jičín atd.). V dalších letech navštěvuje místa vojenských posádek, západočeské lázně, šlechtická sídla a různá města a městečka v celých Čechách. Vrací se i do Pruského Slezska a opět koncertuje v Čechách.

Výtěžky mnoha koncertů věnuje na dobročinné účely, na pohořelé Chrudimčany i raněné vojáky, ve prospěch škol či ochotnického divadla.

V šedesátých letech, zřejmě již nemocen a ve větších městech málo chápán, častěji navštěvuje menší obce. Umírá náhle v malé vesničce Moránech u Čestína na Kutnohorsku 16. března 1862.

Životopisné údaje o Josefu Herzigovi bývají v literatuře (Od kladského pomezí VIII, Orlické hory — Podorlicko 1) zaměňovány se životopisnými údaji o jeho bratrovi Dominiku Alexandru Herzigovi [1815—1871], výborném houslistovi, který koncertoval výhradně v českých městech.

Ve výčtu skladeb Josefa Herziga se objevují dueta pro housle a klavír, sonáty pro klavír, orchestrální přede hry, čtyři velké koncerty pro housle, z nichž nejčastěji na repertoáru byl koncert H moll, mše a různé variace i fantazie na národní písně, o které se přimlouval již P. Roštlapil, aj. V notovém záznamu je k dispozici fragment skladby „Snění“ a „Variace přes oblíbenou českou píseň Vystavím si skromnou chaloupku“, kterou skladatel věnoval soboteckému vlasteneckému kaplanovi Damiánu Šimůnkovi.

V poslední době se nám podařilo získat dost dokladů pro potvrzení, že bysterský rodák Josef Herzig by měl mít trvalé místo mezi významnými osobnostmi našeho regionu.

Vladimír Sedláček

Mohli jste vidět v ZK JAS ROH v únoru

6. února měla dobrušskou premiéru hra O. Zelenky „Námluvy“, zařazena v divadelním předplatném a režii V. Čápa. Zcela naplněný sál měl o čem přemýšlet i s chutí se zasmát při vypracovaných charakterních úlohách J. Macha, Zd. Remeše, Vl. Balcara, V. Čápa, J. Erlebachové a V. Štěpánové. Jedním slovem — hra se líbila a dává předpoklady k úspěšným zájezdům.

Předpremiéra byla sehrána 5. února pro pozvané studenty, vojáky a důchodce. Bohužel na nabídku se dostavili pouze studenti.

7. února se konala od devíti hodin městská konference KSČ, o jejímž průběhu přinesl podrobné zprávy východočeský tisk a rozhlas.

9. února přišla početná mládež opět na disco - večer pořádaný MěstV SSM a HI-FI kroužkem.

10. února byl na pořadu další koncert Dobrušského cyklu, na němž se představili a měli obrovský úspěch mladí umělci opery Národního divadla v Praze. Pavel Horáček svým basem příjemně překvapil nejen ve známých operních áriích, ale i písňových skladbách náročných na interpretaci. Místo onemocnělé Z. Jehličkové dominoval tenorista Miroslav Kopp, uvolněný pro koncert z AUS Praha, t. č. ve vojenské službě. Oba umělce doprovázel na klavír prof. J. Ruml. — Nezbývá než litovat, že opět členové KPH nepodpořili tuto akci — v sále bylo 80 návštěvníků.

14. února se podařil ples zaměstnancům ČSAD v Dobrušce. O zábavu a hudbu se postaral HS OB Bystré, vedoucí J. Linke.

15. února sehrál divadelní soubor „F. A. Šubert“ úspěšně hru „Námluvy“ v rámci výměny představení v JZK Týniště n. Orli. a 20. února v ZK „Orlice“ v Kostelci nad Orlicí. V obou městech jsou kvality a jméno souboru známé a téměř zaplnily sály. Velmi přátelské prostředí bylo v Kostelci, kde to vyhrál soubor i režisér, který alternoval jednu z rolí několik dní před představením. Blanka Astrová dokázala zdravou odvahu a herectví a příjemně všechny překvapila.

20. února pořádal ZV ROH Adast tradiční ples kováků, na němž vyhrával Regulus JZKP Opočno, vedoucí Vl. Tošovský.

23. únor patřil zahrádkářům a ovocnářům. Společně s jejich svazem v Dobrušce uvedl ZK přednášku ing. J. Koutného „Ovocnářství na jaře“ s barevnými diapozitivy.

27. února uspořádal ZK první ples pro své muzikanty a hudbymilovné návštěvníky. Místo rozmanité tomboly se vystřídaly v rozmanitém repertoáru postupně skupiny FONTÁNA, vedoucí P. Grim, po ní SONET, vedoucí P. Brandejs a po půlnoci PRIVILEG Josefa Plašila. Odměnou jim bylo společné posezení a zábava se svými blízkými po celoročním namáhavém hraní po večerech až několikrát v týdnu.

● **Žptávy Žávodníka klubu JAS Dobruška**

2. dubna v 8.15 a 10.30 hodin v ZK

Děti hrají dětem

Účinkují žáci LŠU Dobruška. Vstupné 3 Kčs. Školní představení.

7. dubna ve 20 hodin v ZK

Pantůčci přijedou

V novém pořadu pro BSP vystoupí bratři Pantůčkovi, J. Látal s hosty M. Vyoralovou, R. Navrátilovou, K. Kalendovou, polskou zpěvačkou H. M. Taras a hudební skupina P. Mouky.
Vyhrazeno pro závody.

10. dubna v 8.15, 10.30 a 19.30 hodin v ZK

Bramborový den

Sehraje dramatický kroužek GZN Dobruška v režii prof. V. Čápa.
Dopolední představení pro školy.

14. dubna ve 20 hodin v sále ZK

Sukův komorní orchestr

V 5. koncertu KPH účinkuje mladý samostatný soubor Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK v obsazení 4 první a 3 druhé housle, 2 violy, 2 violoncella, kontrabas a cembalo.
Dirigent Hynek Farkač. Vstupné 20 Kčs. Slevy se poskytují.

19. dubna ve 20 hodin v sále ZK

3. hra v předplatném

Mrtvý přišel na návštěvu

Premiéra vtipné detektivní hry H. Eckerta v sehrání divadelního souboru „F. A. Šubert“ ZK JAS ROH a v režii Bl. Nyžnykové a J. Kozubové.
Hrají: J. Sedláček, E. Wisingerová, E. Zabokrtská, Bl. Astrová, J. Mach, J. Veverka a Vl. Zrzavý.
Vstupné 8, 10, 12 Kčs

24. dubna v 19.30 hodin v ZK

Předmájová zábava

Pořádá SRPŠ při ZDŠ Fr. Kupky. — Distribuce místenek u pořadatele.

27. dubna v 18 hodin v sále ZK

Disco — večer

Pořádá MO SSM, MěV SSM a HIFI Svazarm.

Vstupné 7 Kčs

29. dubna v 17.30 hodin v sále ZK

Akademie

Pořad pro učně — v druhé části diskotéka.

Vyhrazeno pro SOU Adast.

Změna programu vyhrazena. Předprodej vstupenek a místenek týden před uvedením pořadu v KNIZE, nám. F. L. Věka. Předprodej vstupenek na koncerty KPH u pokladny KINA 70. Na všechny akce je požadováno společenské oblečení. Pisemné i telefonické objednávky vyřizuje ZK JAS ROH DOBRUŠKA, tel. 164.

TĚLOVÝCHOVA A SPORT

Sportovní kalendář na duben 1981

5. 4.	9.00	fotbal	mladší žáci Dobruška - Voděřady
	10.00	fotbal	starší žáci Dobruška - Albrechtice
	8.00	nár. házená	žáci - krajský přebor Dobruška - Běláhoř
	9.00	nár. házená	dorost - krajský přebor Dobruška - Běláhoř
12. 4.	10.00	nár. házená	ŽENY — I. LIGA Dobruška - Sokol SOUŠ
	11.00	nár. házená	muži - krajský přebor Dobruška - Běláhoř
	14.45	fotbal	dorost - okresní přebor Dobruška - Lípa
	16.30	fotbal	dospělí - okresní přebor Dobruška - Petrovice
19. 4.	13.15	fotbal	mladší žáci Dobruška - Vamberk
	14.15	fotbal	starší žáci Dobruška - Vamberk
25. 4.	9.00	badminton	národní žebříčkový turnaj dospělých

26. 4. 8.00 nár. házená

9.00 badminton

9.00 nár. házená

10.00 nár. házená

11.00 nár. házená

14.15 fotbal

16.30 fotbal

3. 5. 8.00 fotbal

žactvo - krajský přebor

Dobruška - Nové Město

národní žebříčkový turnaj dospělých

dorost - krajský přebor

Dobruška - Nové Město

ŽENY — I. LIGA

Dobruška - Chomutov

muži - krajský přebor

Dobruška - Nové Město A

dorost - okresní přebor

Dobruška - Černíkovice

dospělí - okresní přebor

Dobruška - Černíkovice

turnaj družstev žáků dobrušských škol
a sovětských škol z Jaroměře
a Rokytnice v Orl. h.
k 60. výročí vzniku FDTJ

Panoramatické kino 70 Dobruška

POZOR NA ZAČÁTKY!

HRAJE V DUBNU 1981:

1. středa v 17 a 20 hod.

Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sleva se poskytuje!

Nevěsta k zulibání

Premiéra českého barevného filmu o jedné neopakovatelné lásce. Hrají: D. Syslová, M. Kňažko, J. Gýrová, J. Adamíra a j.

Režie J. Matula.

Mládeži nepřístupný.

2. čtvrtek v 17 a 20 hod.

3. pátek jen ve 20 hod.

4. sobota v 17 a 20 hod.

5. neděle v 17 a 20 hod.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Pirát sedmi moří

Francouzský barevný dobrodružný film o bitvách, soubojích a lásce. Hrají: G. Barry, A. Luadínová, T. Morgan a j.

Režie S. Bergonzelli.

Mládeži přístupný.

7. úterý v 17 a 20 hod.

Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Lásky mezi kapkami deště

Český barevný film o žižkovské holce, dvou bratřech a ztraceném ševci. Hrají: Vl. Menšík, L. Vaculík, J. Hrušínský a j.

Režie K. Kachyňa.

Mládeži nepřístupný.

8. středa v 17 a 20 hod.

9. čtvrtek v 17 a 20 hod.

Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sleva se poskytuje!

Hra o královnu

Premiéra českého barevného širokoúhlého historického filmu - příběh lásky, vášně a nenávisti. Hrají: H. Maciuchová, Fr. Němec, R. Brzobohatý, M. Růžek a j.

Režie K. Steklý.

Mládeži přístupný.

10. pátek jen ve 20 hod.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs
Sleva se poskytuje!

Dívka s mušli

Premiéra českého barevného filmu - příběh dítěte, které zachránilo domov. Hrají: D. Kaplanová, E. Steimarová, D. Medřická, L. Frej a j.
Režie J. Svoboda. Mládeži nepřístupno.

11. sobota v 17 a 20 hod.

12. neděle v 17 a 20 hod.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Horečka sobotní noci

John Travolta v hlavní roli amerického barevného hudebního filmu. Hudba Bee Gees a brooklynský král diskoték.
Režie J. Badham. Mládeži nepřístupný.

14. úterý v 17 a 20 hod.

Vstupné 3, 4, 5 Kčs
Platí průkazy KPSF
Sleva se poskytuje!

Výsadek na Oringu

Sovětský barevný film — vzrušující příběh opravdových mužů bojujících s tajgou.
České znění.
Režie M. Jeršov. Mládeži přístupný.

15. středa jen v 17 hod.

Vstupné 3, 4, 5 Kčs
Sleva se poskytuje!

Námořník a pes

Rumunský barevný film - dobrodružství člověka a psa podle povídek J. Londona.
České znění. Mládeži přístupný.

15. středa ve 20 hod.

Jen pro členy Filmového klubu

Večer Čs. filmového ústavu

Kinolektorát Karla Tausiga - kýč v čs. filmu - s promítnutím filmu Krb bez ohně.

16. čtvrtek v 17 a 20 hod.

17. pátek v 17 a 20 hod.

18. sobota jen v 17 hod.

Vstupné 12, 14, 16 Kčs
Sleva se poskytuje!

Blízká setkání třetího druhu

Vzrušující příběh o setkání pozemšťanů s mimozemskou civilizací. Hrají: R. Dreyfus, M. Dillonová, C. Guffey, Fr. Triffaut a j.
Režie St. Spielberg.
Americký barevný 70 mm velkofilm.

18. sobota jen ve 20 hod.

19. neděle v 17 a 20 hod.

21. úterý v 17 a 20 hod.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Nebezpečný cestující

Francouzský barevný kriminální film — příběh šílence, který vraždil pro ztracenou lásku. Hrají: J. L. Trintignant, B. Fresson, Míriel Darcová a j.
Režie S. Leroy. Mládeži nepřístupný.

22. středa v 17 a 20 hod.

Platí průkazy KPSF
Sleva se poskytuje!
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Tři osudy

Sovětský barevný film — příběh tří mužů různých generací, kteří měli společný cíl.
České znění.
Režie K. Chudjakov. Mládeži přístupný.

23. čtvrtek v 17 a 20 hod.

Vstupné 3, 4, 5 Kčs
Sleva se poskytuje!

Sólo pro Sunny

Německý barevný film — nesnadná kariéra začínající zpěvačky. V hlavní roli R. Krössnerová.
Mládeži nepřístupný.

24. pátek jen ve 20 hod.
25. sobota v 17 a 20 hod.
26. neděle v 17 a 20 hod.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Ziracená duše

Italský barevný film — osud muže, který před světem skrýval svou druhou tvář. — V hlavní roli V. Gassman a C. Deneuveová.
Režie Dino Risi. Mládeži nepřístupný.

28. úterý v 17 a 20 hod.
29. středa jen v 17 hod.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Divokým Kurdistanem

Barevný širokoúhlý film NSR - dobrodružný příběh z arabských pouští podle K. Maye. — V hlavní roli Lex Barker. České znění.
Mládeži přístupný.

29. středa ve 20 hod.

Ifigenie

Jen pro členy Filmového klubu
Řecký barevný film — aktualizace Euripidova dramatu Ifigenie v Aulidě. Hrají: I. Papasová, K. Hepburnová, V. Redgraveová a j.
Režie M. Kajojanis.

30. čtvrtek v 17 a 20 hod.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs
Sleva se poskytuje!

Žena pro tři muže

Česká barevná veselohra dlouhá 2200 metrů.
Hrají: L. Kořínková, L. Frej, F. Venclík a j.
Režie J. Papoušek. Mládeži nepřístupno.

Hrajeme pro mladé diváky

5. neděle ve 14.30 hod.
Vstupné 2 a 3 Kčs

Tři oříšky pro Popelku

Pro velký zájem opakujeme českou barevnou pohádku.

12. neděle ve 14.30 hod.
Vstupné 2 a 3 Kčs

Joe v říši včel

Francouzská barevná kreslená pohádka.

19. neděle ve 14.30 hod.
Vstupné 2 a 3 Kčs

Pohádka o Sněhurce

Barevná sovětská pohádka v českém znění.

26. neděle ve 14.30 hod.
Vstupné 2 a 3 Kčs

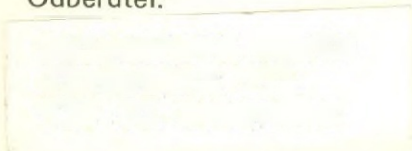
Byl jednou jeden král

Oblíbená česká barevná pohádka.

Změna programu vyhrazena. Pokladna otevřena od 13 hodin, v sobotu a v neděli 2 hodiny před představením, před pohádkou 1 hodinu. Pondělí volný den. Pisemné i telefonické objednávky vyřizuje KINO 70 Dobruška, tel. č. 315, PSČ 518 01. Předprodej vstupenek týden před uvedením filmu. Zamluvené vstupenky nutno vyzvednout 30 minut před představením, jinak budou prodány. Mladiství předloží na vyzvání zaměstnanců kina obč. průkaz. — Přicházejte včas, jinak budete do hlediště uvedeni až po promítnutí týdeníku.

MĚSTSKÝ NÁRODNÍ VÝBOR
DOBRUŠKA

Odběratel:

Poštovné paušalováno!

KULTURNÍ KALENDÁŘ DOBRUŠKA 1981

vydává Městský národní výbor v Dobrušce
nákladem 1650 výtisků

Cena výtisku Kčs 1,50, roční předplatné Kčs 15,—

Tisk včt 15 Rychnov n. Kn.